

felruháztak, valamint szintén azok, kiket a megyei lakosok községenként képviselőül utasítandnak. A közgyűlésen pedig a jelen országgyűlésen hozott törvények kihirdetvé, tekintettel lesz a megyék kiterjedésére, népességére, a megyei polgárok minden osztályaira. Azonban addig míg a jövő törvényhozás a jogegyenlőséget az arra szükségelt feltételekkel együtt szervezni fogná, a megyei közigazgatásnak sikerésítésére nézve és a reformok meggyökeresítésére szükségesnek találta a 48-iki törvényhozás, hogy a megyékben egy nemét a provisoriumnak hozza be állandó bizottmányok czíme alatt. Ezen állandó bizottmány csakugyan megfelelt nevének s már husz évnél tovább engedő szervezés nélkül tengegni a megyéket, s évenként távolabb kergeti a jogegyenlőség rég sóvárgott korát. S csodálatos, hogy mily gyéren sürgették épen a megye barátok a megye rendezését. S épen a képvisleti rendszernek a megyékben is fogantatása tenné alkotmányunkat kiválólag érdekessé.

Ezt a vezércikket Kemény Zsigmond írta 1869. évi május 15. én. A következtetéseket levonjuk belőle.

Temesvári kiállítás.

A bejelentési határidő lejárt és néhány maradozón kívül a bejelentett kiállítók nagyjában már áttekinthetők. A kiállítók jelentékeny száma közel 2000-re rug, mely szám a vidéki helyi bizottságok által már jelzett, de eddig névleg itt még be nem jelentett, valamint az időleges kiállításokon előreláthatolag résztvevő kiállítók hozzászámításával mindenestre 2500-ra fog emelkedni, mely szám okvetlenül tekintélyesnek nevezhető.

Ez oly szám, mely egyetlenegy vidéki kiállításnál sem éretett el, és egyáltalában

a temesvári kiállítás — öndicsekvés nélkül mondhatni — Magyarország minden vidéki, még az eddig legjelentékenyebb 1890. évi aradi kiállítást is, terjedelemben és jelentékenységekben felülmulni fogja.

Ezen siker annál is inkább nagyra teendő, mivel egyrészt a nagy közönség ugyszólván kiállítás-unott lett, másrészt pedig a délvidék, valamint a kiállítók azon része, melyre és kikre a Temesvárot tartandó „1891. évi délmagyarországi ipar- és mezőgazdasági kiállítás“ kiterjed és melyre igényt tartani hivatva van, már a múlt évi aradi kiállítás által részben igénybe volt véve.

Ezen, a temesvári kiállításon való s oly figyelemre méltó részvételhez leginkább hozzájárult azon élénk érdeklődés és gondoskodás, melylyel a kiállítás nagytekintélyű és nemeslelkű védnöke, bellusi Baross Gábor m. kir. kereskedelemügyi miniszter ur O Nagyméltósága a kiállítással szemben tanusit.

Intézkedésének köszönhető, hogy az állami kedvezményekben részesülő iparágak, névszerint agyagipar, valamint a szövő- és fonó ipar e kiállításon előkelő módon képviselve lesznek és a kereskedelemügyi miniszterium fenhatósága alá rendelt ipari szakiskolák is ügyességük és tehetségükről bizonyítékot fognak adni. — A többi csoportokra is nagyszámu kiállítók vannak bejelentve és főképp a gépesarnok a legelőkelőbb czégek gyártmányaival, a butoripar az este villanyosan kivilágított 22 butorfülkével (Interieur), a fémipar, ruházati-ipar és a női kézimunka és házipar érdekes és jeles kiállítási tárgyakkal fog diszteni. —

*

A temesvári kiállítás iparsaroka imponáló épület, melyet Reitter Ede temesvári előkelő építész tervezett, 5292 m. területet foglal el, 4 oldalszárnyból, 4 keresztzárnyból s közepén 50 m. átmérőjű rotundából áll. A rotundaépítmény lanternája 31 m nyire emelkedik a földszin felett. Az építés végrehajtása Gotthilf Ferencz fia ottani elsőrangú vállalkozó czégre bízott Daczára ezen iparsarnok nagy méreteinek, a váratlanul nagy számban beérkezett jelentkezések és az igényelt nagy

térszükséglet folytán ezek csekélyeknek mutatkoznak, úgy hogy több pótlóépítkezés szükségesnek, sőt elkerülhetetlennek látszik. S pedig egy külön gépesarnok, kocsiszin, ideiglenes kiállítások pavillonja, igazgató sági tanácskozási teremmel stb.

HIREK.

Józsefnap. Hertelendy József megyénk köztisztviselőiben álló főispánja e hó 19-én ünnepelte névnapját, melyen a régi szokáshoz híven valóságos népvándorlasként siettek tisztelői és barátai iránta érzett nagyrabecsülésüket leróni. A főispáni fogadó teremben egész délelőtt folyamán változott a gratulálók serege. Torontálvármegye tisztikara Rónay Jenő, kir. tanácsos alispán vezetésével d. e. 11 órakor tiszteltgett. Az alispán szónoki hévvel kifejezett jókívánataira ő méltósága kijelentette, hogy a közelgő államosítás sem fog lényeges változást eszközölni a jelenlegi tisztikarban, kivéve egyes esetekben, a hol az áthelyezés el nem kerülhet. A jó adminisztráció maga is megköveteli, hogy azt oly férfiak vezessék, kik a helyzettel s a viszonyokkal ismerősek. Őszinte köszönetet mond a kifejezett jókívánatokért. — Zajos éljenzés fogadta a főispán választát, mire ő méltósága a tisztikar minden egyes tagjával kezelt szorított. — Testületileg tiszteltgett még a városi tisztikar Krsztics polgármester, a főgymnasium tanári kara Balázsi József igazgató, a pénzügyigazgatóság Talapkovics Vazul p. ü. igazgató vezetésével mellett; — továbbá a Szegeden felállított gyertyamosi convictus küldöttsége. — A kir. törvényszék részéről Zsiros Lajos törv. elnök a bírói kar élén üdvözölte a főispánt; továbbá számos tisztelője és jóbarátja adott kifejezést jó kívánságainak a nap folyamán.

*

Kinevezés. Hertelendy József, megyénk főispánja kinevezte Micskey Vince tör. kanizsai járási közig. fog. gyakornokot tb. szolgabíróvá.

*

Jóváhagyott alapszabályok. A helybeli vívó- és tornaegylet alapszabályait a belügyminister jóváhagyási záradékkal látta el.

melyben két főosztón működik, a fajfentartás és az önfentartás.

Es itt egy pont tűnik szemembe Viharos elmékedéséből, melyben ő az ösztönt egyenes ellentétbe helyezi az erkölcsessel. Igaza van abban, hogy az ösztön született erő, hogy az természetes valami. Dehát az erkölcs természetellenes valami? A férfi és a nő kezdetleges egyesülése, majd marandóbb együtt lakása, a férjközösség, a nőközösség, az endogam és exogam házasságok, a polyandria a soknejűség nem e különféle fázisai azon természetes fejlődésnek, melyet az emberi társadalom az erkölcs befolyása alatt finomult nemi ösztön terén tett, s a mely koronáját érte el a vallás befolyása alatt a szereteten alapuló keresztény monogam házasságban.

Nem ellentéte tehát az erkölcsnek az ösztön. Hisz a haladás is ösztön s az hozta létre természetes szerves társadalmi uton az erkölcsöt minden iránylatában, mely kezdetleges fogalmában egykoru a társadalommal, társadalom pedig van, mióta az ember létezik. — A szerelem erkölcsi alapon álló ösztön s nem tudom monda e nálamnál nagyobb ember, vagy csak én mondom: A szerelem akkor emberi, ha közel visz Istenhez és az okatlan állathoz.

Azért hát a nő — én e fogalmat általánosítom, nem úgy mint Viharos — nem is fog bajt állani, nem fog hadat üzeni az uralmát fenyegető morálnak. — Hisz uralmát, azon a téren, ahol uralma jogos, éppen a finomult erkölcs biztosítja, ahol pedig nem jogos, ott kizárja azt a férfi mellett a nőnek saját természetét.

Es ha Viharos ismerős a szerelem történetével, meggyőződhetik arról hogy ez az uralom — nem olyan nagyon régi dolog, s hogy inkább negatív irányban, t. i. a férfi nem által megadott s a nőt megilletőnek

felfogott tisztelet és engedékenységekben nyilvánul, mi szintén csak a műveltség gyümölcse. A biblia a nőt még asszonyi állatnak nevezte; sokkal később jött meg a görög és római nő, majd a „Minnegesang“ és „Frauentienst“ ideje, mely a választott nőt istenítette. A férfiak, a nőt adták-vették, s alárendelt állásból kétségtelen, hogy cselekvésükre, eljárásukra befolyást egyáltalán nem gyakorolhattak. Nem gyakorolhattott oly időben, mikor az emberek műveletlenebbek voltak, tehát az ösztön uralma még nyersebb volt! Nem g. akorolhat hivatását nem illető téren ma sem: mert bár megnyerte az őt megillető társadalmi állást és tiszteletet, hivatása köre, uralmára való vonatkozásában lényegesen nem változott, illetve oly térré, melyen a férfi tevékenységét megbéníthatná — nem terjed ki. —

Vannak Theodorák, Messalinák, Katalinok, de az igazi nő, akiről azt mondjuk, hogy nőies, hivatása körét betöltve látja, ha szeret és boldogit, nem pedig uralkodik.

De Viharos nem gondolhatott a nőfogalmának oly értelmére, a milyenben az általánosítva jelentkezik s ez nagy hibája, hogy hamis inductióval, vagy anélkül és egész önkényesen odaállítja az érzékiség, a pillanatnyi szerelem, a garasos és fényűző felleltés amazonjait — kikben a női erények helyét csak a hibák foglalják el és kiket tulajdonképp nem is kellene nőnek neveznünk. mert e fogalmat önmagukban megcsontították — ama piedestálra, melyet az emberiség csak az igaz nőnek tart fen: s így azt is bemocskolja! Másrészt meg, nem tudom mily specieből általánosítva odaállítja a férfit a piedestál elé, mint akarat nélküli bábót, hogy hódoljon, a kit a nő hypnotizál, a ki, ha rosszat tesz, nem szégyenli gyáván azzal menteni magát, hogy: „cherchez la femme“.

Az ilyen nőnek az ilyen férfi hódolhat; de az igazi férfi csak igazi nőnek hódol! És pedig hódítva hódol! . . .

Nem tudom, mi indította Viharost arra, hogy írjon. Ha ezzel könnyített magán, Isten neki; de ha talán meg nehezére is esett a dolog, akkor kár volt fáradsz. Mert az ilyen gondolatokat gyönyörködve olvassa a közönség egy dythirambusban, hol a költői nyelv és fantázia hatalma, a gondolat kifejezésének szépsége és szokatlansága aesthetikai érzékét lebilincseli, pl. mikor Petőfi az Örültben (Az „Örültben“ Viharos ur!) azt mondja hogy:

Az asszony vonzza magához a férfiakat.
Mint a folyókat a tenger.
Miért? Hogy elnyelhesse! stb.

szívesen olvassa Schoppenhauernek regény-nél érdekesebb bölcselkedésében hogy: „Nevetséges, ha egy nő azt mondja, hogy egy férfi lelkébe szerelmes“, mert az ő filozófiájában, ha kiindulása téves is, van logica, aztán meg nagy emberek, ha nagyokat tévednek is, érdekesek: de szívesen elengedi a hóbortot, ha a józanság köntösébe burkolódik s költői lantra való érzelmek helyett — melyek a lelki élet dissonantiáját tüntetik fel s őszinte viszhangjai egy beteges kedélyállapotnak — az emberi gondolkodás iránti legnagyobb udvariassággal „meggyőződést“ hirdet; szívesen elengedi mondom, legyen az akár egy a félvilág tüzénél szárnyait lepörkölt agglegény, akár egy az életet csak sejtő mohos állu ifjonez önmagának való tetszselgése.

Es most leteszem én is a tollat, melyet ha Viharosnak a nőktől való félelmében reszkető keze mindjárt az elején elejt: fölsem vettem volna. — Csendes.

A felső-Torontáli ármentesítő társulat véleményező bizottsága e hó 15-én tartotta ülését N. Kikindán Hertelendy József főispán minist. biztos elnöke alatt. Targyalatott a társulat vonalain felállítandó telefonhálózat tervezete, mely a társ. főmérnök által benyújtott tervek alapján elfogadtatott s meg ez év folyamán létesítetni határozatott. A Maros-töltés 5 méternyi magasságra leendő emelése mondatott ki. Kiváló érdeklődést keltett Malina társ főmérnök beadványa a társulat székhelyének Nagy-Kikindáról Szegedre leendő áthelyezése tárgyában. Az indítvány mellett és ellene 5-5 szavazat esett. Az áthelyezés mellett szavaztak: gr. Karácsonyi László, Nagy György (a temesvári jószágigazgató), Bagary Pál (oroszla mosi uradalom j. ig.) Bakos Pál (6-bébai uradalom j. ig.) és Tallian Jenő (kanizsai főszolgabíró) — Ellene szavaztak: gr. Karácsonyi Jenő, Vinczevidi Izsó, Tellecsky Risztó, Grubics Tivadar és Deschan Arthur. Az elnököl. minist. biztos, valamint Bayer Alajos nem szavaztak s így a kérdés eldöntése a ministerium elé kerül.

A helybeli főgymnasium ifjusága ft. Balácsi József főgymnasiumi igazgató névnapjának előestéjén f. hó 18-án, d. u. 5 órakor igen sikerült ünnepélyt rendezett, melyen diszes és nagyszámú közönség jelent meg. Sajnálattal konstatáljuk egyuttal, hogy a főgymnasiumban nincs elég alkalmas terem hasonló ünnepélyek rendezésére s így a közönségből sokan kénytelenek távozni, vagy a folyosón ácsorogni, holott némi átalakítással e bajon segítné. Az izléssel összeállított műsor minden számát élénk tetszés kísérte, a „Kunok“ kara, egyvelegek „Az ezred leánya“, a „Traviata“ című dalművekből s „Az éj“ Schuberttől, a magyar és karinthiai népdalok arról győztek meg, hogy Merényi ur fáradhatlan buzgóságú énektanár. Kiváló ügyességgel játszottak Franz testvérek a zongorán. Steinbach Béla ur, az intézet volt növendéke szivességből gondnokán működött közre s mélyen átértett játéka nagy hatást keltett. Végül Konecsny József VIII. oszt. tanuló köszöntötte fel az igazgatót, mire Balácsi magvas beszédben mondott köszönetet a szülőknek érdeklődésükért s az ifjúságot további tevékenységre buzdította. A sikerült ünnepélyt a „Hunyadi“-induló zárta be.

A nkikindai lovaslaktanya elkeresztelése ügyében már leérkezett Károly Lajos főherceg ő fensége válasza, ki báró Nikolics Feodor utján tudatta, miként örömmel beleegyezik abba, hogy a lovaslaktanya nevével kereszteltessék el. Ő fensége kegyes beleegyezéseért báró Nikolics Feodor elnöke alatt gróf Csekonics Endre, gróf Nákó Kálmán, Rohonczy Gedeon, Hieronymi Károly és Csávossy Béla megyénk orsz. képviselőiből álló küldöttség fog köszönetet mondani.

Torontál vármegye címerei. Az új képviselőházi palota számára Streitmann Antal tanár a múlt héten készítette el vármegyénk két cimereinek aquarel másolatait az eredeti cimerrajzok után. A cimereket a tanár ur nagy lelkiismeretességgel s bámulatos finomsággal festette meg. A két cimerrajzból az egyik az eredetileg adományozott cimere „Sigillum Comitatus Torontaliensis 1779“ körirattal, a másik annak megújítása „Torontál vármegye pecsétje 1779, megújított 1837“ körirattal. Az eredeti cimerrajz azonban sokkal tisztább kivitelben s nagyobb szakértelemmel készített mint annak ugyanazon rajzzal bíró megújítása.

Selyemtenyésztés Torontál megyében. Hermann helybeli m. kir. selyemtenyésztési felügyelő e hó 30-án délután 3 órakor a város tanácstermében gyakorlati előadást tart a selyemtenyésztés fölött, melyhez mindazon polgártársaink, kik selyemtenyésztés iránt érdeklődnek és leginkább azok, kik az idén selyembubókat termelni óhajtanak, ezennel meghívotnak. Az előadás magyar, német és szerb nyelven tartatik.

A torontál vármegyei pavillon a temesvári kiállításon. Folyó hó 8-án a torontál megyei gazdasági egyesület helyiségeiben a temesvári kiállításon való részvétel céljából kiküldött végrehajtó bizottság zombori Rónay Ernő igazgató alelnök elnöke alatt Nagy-Kikindán gyűlést tartott, melynek tárgyából és határozataiból a következőket emeljük ki: A pavillon építésére a szerződés Gotthilf temesvári építő vállalkozóval kötött meg 3600 forintnyi árral olyképen, hogy a pavillon az építésé marad, de ha az egyesület az előbbi összeghez még 800 frtot fizet, úgy a pavillon az egyesület birtokában marad. E célból az építkezés lehetőleg úgy eszközendő, hogy a pavillon szétszedhető és mennél könnyebben Kikindára átszállítható legyen. A pavillon költségeit legnagyobb részben a megyei nagybirtokosság fedezi; eddig már 2290 frt van e célra befizetve és vannak még tekintélyes ajánlatok, a melyek összege bevárando; de már is bizonyos, hogy az építés költségei az egyesület pénztárát nem fogják terhelni. Ennek fejében az adományozó nagybirtokosok térdíjmentesen állítanak ki rajtok kívül az egyes községek és kizsádk tárgyai fognak térdíj fizetése nélkül helyet nyerni a pavillonban. Egyéb kiállítókra nézve a térdíj négyszög méterenkint 4 frtban, fali területekre 2 forintban állapított meg. A pavillon belső felszerelését összhang szempontjából az egyesület eszközli. A falak díszítésére fognak szolgálni a nagykikindai szerb jótékony nőgyesületnek és másoknak, kik háziiparral foglalkoznak, szövőipari tárgyai, melyek természetesen térdíjmentesen fognak itt kiállításra kerülni. Kiállítók már eddig is szép számban jelentkeztek s bejelentéseik elfogadtattak, de kívánatos, hogy még többen jelentkezzenek s ez iránt a megyei gazdasági egyesület titkári hivatalához forduljanak. — Az egyesület továbbá azon kéréssel járult megyénk alispánjához, hogy a pavillonnál a „Torontál vármegyei“ elnevezést s a megye cimereinek használatát megengedje s e célból a megye cimereinek színezett rajzát szolgáltatassa át. Mint értesülünk megyénk alispánja e kérésnek szives készséggel adott helyet.

N. Becekerék városnál újonnan létesített tisztviselői állások választás utján betöltése f. hó 24-én d. u. lesz. Választás alá kerül egy alkaptányi állás (6 évre), s élethossziglan: egy másod aljegyzői, egy sornoki, egy állatorvosi és két születésnői állás. — Az e héten lefolyt közgyűlésről helyszűke miatt lapunk jövő számában hozunk értesítést.

Kedvezmény a pöstyéni fürdő használatánál. A pöstyéni fürdő bérlelője Winter Sándor a belügyminiszernek azon ajánlatot tette, miszerint bérlete egész tartamára negyven állami és törvényhatósági tisztviselőnek a pöstyéni fürdőben április hó 1-től jun. 1-ig és aug. 15-től szept. 30-ig 50 százalékot a fürdődíjából és 50 százalékot a lakbérékből hajlandó engedni; késznek nyilatkozott továbbá hat teljeseen vagyontalan állami és törvényhatósági tisztviselőt és öt néptanítót valláskülönbőség nélkül fürdővel és lakással díjmentesen ellátni, megjegyezvén, hogy a lakás használatában a kiszolgálati, világítási és fűtési díj beleszámítva nincsen. A belügyminister a törvényhatóságok utján tudatja e kedvezményt oly felhívással, hogy azon hivatalnokok neveit, kik ezen helyekre igényt tartanak, a gyógykezelés szükségét igazoló orvosi bizonyítványnak csatolása mellett, tekintettel különösen a kérvényezőik anyagi viszonyaira, vele legkésőbb márczius végeig közöljék; egyuttal megjelölendő azon időszak is, melyben e kedvezmény igénybe vétetik.

Új gyógyszertertár Zsombolyán. Zsombolyán a napokban új gyógyszertertárt nyitottak meg. A gyógyszertertár Rziha Károly tulajdona és nagy költséggel, a modern kívánalmak minden követelményének megfelelőleg van berendezve.

Márczius 15-ike Torók-Becsén. Lélekemelően ünnepelte meg Török-Becse hazafias közönsége ez évben is márczius 15-ét. Előző napra a róm. kath. templomban gyászmise volt a város védelmében elesett nemzetőrökért, 15-én d. u. pedig ezen névtelen hősök sir-emléke koszorúztatott meg a t. becei közönség, az ottani két nőgyelet és az ó becei dalkör koszorúja al. A menet a község házától kiindulva, nemzeti színű zászlókat lobogtató lovas bandériummal az élén, példás rendben, zeneszó mellett, érkezett a róm. kath. temetőbe. Ennek kápolnája előtt rendezet dalkör elénekelt a „Hymnus“-t. Ezt követőleg Bizek Ámin, a városi bírása, szépen kidolgozott emlékbeszédet mondott a 48-iki nagy napok jelentőségéről; majd Horváth Károly, a község egyik jeles képzett-ségű, fiatal tanítója lépett a nemzetőrök sírja előtt elhelyezett emlékvénre és nagyszabású beszédben emlékezett meg a sirhant takarta magyar hősökről. A dalkör nevében Kovács, ó becei tanító, tartott egy szintén sikerült beszédet. Erre a dalkör még egy alkalmi éneke hangzott el, mire a roppant néptömeg a városba visszatérve, kiindulása helyén emelkedett hangulatban szétoszlott. — Este bankett volt a nagyvendéglő dísztermében.

Márczius 15-ike emléket Pancsován fényesen megünnepelték. A „Pancsovai magyar dalkör“, a „Gromon Dezső magyar nyelvtérjesztő egyesület“ és a „Társaskör“ 1848 márczius 15-ének emlékére a Wiedmann-féle sörház helyiségeiben ünnepélyt rendezett, melyen Pancsova városának és vidékének polgársága nagy számban jelent meg. A tiszta jövedelem az ott felállítandó „Mária Valéria“ árvaház alapja javára fordított. — Az ünnepély sorrendje volt: 1. Szózat. Vegyes karra alkalmazta Frének G., vezetése alatt énekelte a „Pancsovai magyar dalkör“ és női kara. 2. Prolog. Irta Wigand János, szavalta Salkovics Mariska k. a. 3. Előkép. Rendezték Faragó Lajos és Szalaváry Ede. E képből részt vettek Mayer Stefania (Hunnia), Vasváry Sarolta, Vasváry Mariska, Salkovics Janka, Halász Zsófia, Hartberger Mariska, Adám Sándorné, Martin Lujza, Vadnai P., Kézmárky S., Axmann János, Münzberg József, Hahn Mihály, Kondorossy M., Vizoly M., Faragó I., Adám G., Lócz Istvánka és Akos, Hefner Károly és Hahn M. 4. Ikarus. (A szabadságharc apoteosisa) Tompa M-től, szavalta Molnár József. 5. Őseink emléke. Férfikar Huber K-től, énekelte a „Pancsovai magyar dalkör“ Frének G. karmesterének zongora kísérete mellett. Az ünnepélyt tánc követte.

A magyar-szerb határon fenállott utlevélkényszer a magyar királyi és szerb királyi kormányok közt létrejött megállapodás folytán folyó hó 15-től fogva megszüntetvén, ezentul a magyar-szerb határvonalon a Szerbiából Magyarországra és viszont átkelő egyénektől utlevél vagy ezt pótló igazolvány, tekintet nélkül az illető honosságára, nem követeltetik.

A gyertyámosiak szegedi conviktusa javára újabban a torontál megyei takarékszövetkezet és hitelbank 50 frtot, a gyertyámosi önszegélyző egyesület 25 frtot adományozott.

Udel-quartett. A világhírű Udel férfi négyes f. hó 24-én rendezte egy estére terjedő hangversenyét a helyb. városi színházban. Mangold Lipót ur fáradozott abban, hogy városunk zeneértő közönsége e ritka művelészetben részesüljön. A ki szereti a jókedvet, ne mulassza el e hangversenyt, melynek változatos műsorát alábbiakban adjuk: 1. Das Herzklopfen, Kremsertől. 2. Am Grenzwall, Kochtól. 3. O, das is guat, Udeltől. 4. Solovortrag, Udeltől. 5. Ein jour-fix, Weinbergertől. 6. Die Historia vom Kuss, Mayertől. 7. Die da! Schäffertől. 8. Moderne Wanderlust, Gernerthtől. 9. Solovortrag, Udeltől. 10. Der Freischütz, Käszmayertől. — A hangversenyre eddig csaknem minden jegy elkel, esetleges jegyek még Mangold könyvkereskedésében kaphatók.

Német színház. A városunk közönségétől bucsuzó német színtársulat távozása előtt néhány előadásra még Gottsleben Lajost, a bécsi „Karl-theater“ kitűnő komikusát szerződtette. Gottsleben ismert alak a bécsi színpadon, hol sok zajos sikert aratott, közönségünknek azonban csak igen kis része érdeklődik a bécsi színészet iránt, a mi a félig telt nézőterem meg is látszott. — Mult szombaton „Die sieben Schwaben“, Millöcker ez újabb vig operájának gyenge előadása csak arra figyelmeztetett, hogy e mű nagy színpadon zajos hatást keltő darab lehet. Pitzo, Korzan és Kühns s a többi szereplők is azonban eléggé igyekeztek játszani és énekelni. — Vasárnap másodizben „Carneval in Rom“, — kedden Politzer asszony jutalmául „Die Fledermaus“ — Strausz dallamos operettejei adattak. A „Böregér“-t is sokkal élvezhetőbben hallottuk már — N.-Beckereken. Politzer asszony Oriofsky szerepében néhány dalt csinosan énekelt, Steinbergnek, a ki „Alfred sein Gesangslehrer“-t adta, fogalma sincs az énekről, Rémay is zajosabb sikert ért el, mikor füttyölt, mint mikor énekelt, ő azonban pompás humoru játékával bőven kárpótolt rekedtségeért. Korzan mint Adele és Laube mint Frosch jól játszottak. — Csütörtökön Gottsleben első vendégszerepléséül a „Wiener Humor“ című „quodlibet“ több ügyes alakítás bemutatására nyújtott alkalmat a vendégművészeknek. A közönség zajosan megtapsolta őt. Kivüle Rémay gazdag humora, Laube, Kühns, Holdig — s Müller asszony keltettek többször tetszést. — Szombaton Gottsleben második fellépéséül „Etwas zum Lachen“ című „Quodlibet“, vasárnap, 22-én, Gottsleben utolsó fellépéséül „Der Zerrissene“ vigjáték adatnak — Hétfőn Korzan Teréz jutalomjátékául „Angot“, e bájos dallamu operette, kerül színre.

Helyreigazítás. Fekete Eligius pénzügyi fogalmazó urtól alábbi sorokat kaptuk, melyeknek készsége adunk helyet: A „Torontál“ f. évi 11. számának hírek rovatában a nbcskereki m. kir. pénzügyigazgatóság tisztikara által f. hó 7-én megtartott szavazat és énekkel egybekötött társas-táncszestélyről lapjának egy barátja volt szíves tudósítás alakjában megemlékezni. A való tényállásnak megfelelően, Mallász József pénzügyi tanácsos ur hivatalos távollétében, mint az estély egyik rendezője a közlemény helyreigazítását a következőkben adom: A névtelen tudósító, tudósítását hamis forrásból merítette, az estélyen személyesen jelen nem lehetett, mert a közlemény a valóságnak meg nem felel. Ugyanis: a rendezett estély nem f. hó 8-án, hanem 7-én este tartatott, és nem Mallász József valóságos pénzügyi tanácsossá lett kinevezetése alkalmából történt, mert az előkészületek az estélyre a kinevezést jóval megelőzőleg már megindultak; — s nem belépti díj mellett jótékony célra, hanem a tisztikar saját költségén a saját szórakoztatása céljából rendezte: tehát a közlemény jelzett részletei már a kiindulási ponttal is téves alapon nyugszik. Táncszestély egyáltalán nem volt, annál kevésbé lehet tehát német nyelven nyomtatotról szó. A műsor, hogy mennyiben tekinthető német nyelven szerkesztettnek, ez a t. szerkesztő ur és a n. é. közönség bölcs bírálata alá bocsájtatik az ide csatolt egy példány alakjában. (Szerkesztőségünkben megtekinthető! Szerk.) Azért, hogy a cotillon alakzatainak magyar megjelölése német nyelven is kifejezést nyert, az csak is a közönség iránti figyelemből történt.

Szerencsétlenség a megye gépházában. Vármegegyének gépházában e hó 14-én este 7 órakor Morsching Traugott megyei gépész balkezét elkapta a gépezet s csak a gépész lélekjelenlétének köszönhető, hogy teljesen össze nem zúzta. Dr. Plechl Szilárd, megyei főorvos azonnal megjelent a helyszínén s konstataulta, hogy a gépész balkezefejét tépte össze a gép. A hajlott koru gépész állapota az éj folyamán fellépett nagymérvű sebláz következtében aggodalomra adott okot, de azóta lényegesen megjavult.

A Temesbe fulladt Bótos község mellett Barjaktarov Szovra ottani lakos. Egy Djurisics István nevű egyén látta a hullát a Temes vizében s azonnal jelentést tett a község előljáróságának. Időközben azonban Barjaktarov rokonai felismervén a halottat, azt haza szállították. Az előljáróság által tett puhatolás azt derítette ki, hogy Barjaktarov, a ki részeges öreg ember volt, valószínűleg ily állapotban eltévelygett és a falu alatti Temesbe esett, hol halálát lelte; a puhatolás egyszersmind kiderítette azt is, hogy az öregember sem rokonával, se mással czivakodásban nem élt, annak kiderítéseül azonban, vajjon büntény forog-e fen, a felvett jegyzőkönyv a bírósághoz terjesztetett fel.

Torontál-Vásárhely községében alakítandó takarékpénztár alakító-bizottsága márczius hó 10-én tartott gyűlésében elhatározta az alapítóközgyűlés f. évi márczius 26-ára való egybehívását, melyre a n. é. részvényt jegyzett közönséget tiszteletteljesen meghívja. Tárgysorozat: 1. Az alapítókének kellő aláírás és befizetés által történt biztosításáról meggyőződést nyerni. 2. Az alapszabályok megállapodása. 3. A társaság megalakulása iránti határozat. 4. Az igazgatóság és felügyelő bizottság megválasztása. 5. Az alapítók felmentése. Az alapító közgyűlés a helybeli iskolában tartatik meg. Az alakuló bizottság.

Templomrablás. Dolova román egyházközség ideiglenes templomát ismeretlen gonosztevők feltörték, a templomépítésre szánt pénzt elrabolták, sőt a templomban az oltárt is megrongálták és a szentképeket elcsufították. A csendőrség nyomozása igen meglepő fordulatot adott ennek a magában is elég szenzációs esetnek. A templomrablókát elfogták Trailló Pál, Kozak András, Válya Tamás Lazarov András, Vaszi Áron, Gyakov Mihály, Kovács György és Opera Benő személyében, a kik valamennyien a dolovai román egyház tanácstagjai. Megtörtént tehát, az a csakugyan nem közönséges dolog, hogy az egyház legbefolyásosabb, legelőkelőbb tagjai maguk fosztották ki templomukat a leggyalázatosabb módon. Bitevics János szerb tanító feleségének vallomása vezetett erre a váratlan eredményre. Bitevics közvetlenül a templom szomszédságában lakik s látta, de nem akadályozta meg a rablást. A rablók tudniillik olyan vakmerően jártak el, hogy a nehéz vasszekrényt, melyben a templomvagyon — összesen 10.849 frt és 3648 frtról szóló takarékpénztári könyv — volt, nagy robajjal cipelték le a templom lépcsőin Erre a zajra felébredt Bitevics, s ablakán kitekintve, látta elvonulni a társaságot, de zajt ütni nem mert. A templom szolgálja éppen úgy gondolkozott. Ezek nem is adtak a vizsgálatnak felvilágosítást, a tanító felesége azonban véletlen elszölte magát kihallgatás alkalmával, azt mondván, hogy neki úgy rémlett, mintha Trailló Pált ismerte volna fel a rablók egyikében. Nyomnak ez elég volt. Köztudomásu volt, hogy Trailló, bár a faluban még tekintélyes ember, teljesen elgazdálkodott, s tönkrement szélén áll. Házmotózt tartottak nála s találtak pénzt, valamint nála volt a pénzszekrény két kulcsa is, melyeknek származását nem tudta igazolni. Egymásután kerültek ezután kézre a czimborák. A pénztárkulcsokon kívül találtak náluk több bűnjelt is. Kiderült végre, hogy az egész rablást az egyháztanácsnak néhány tönkrement tagja tervezte, kik a templom pénze révén akartak a végső romlásból menekülni.

Betörés. Horváth Kécsán Rosul F. házába betörtök és mialatt a család vacsorált, a szomszédos szobából 4 darab százast, 28 drb aranyat és 6 drb régi ezüst tallért elloptak. A tolvajok ismeretlenek. A csendőrség nyomozza őket.

Lovak vásárlása a honvéd-huszárok számára. A 3. honvéd-huszárezred pótló avató bizottsága f. évi április 25. és 26-án Török Kanizsán, április hó 28-án Zsombolyán és május 2-án

Nagy-Becskeken pótlovakat 4 évestől 8 évesig, 157—164 cm magasság, 280 forint avatási díj és bélyeg nyugta levonás mellett vásárol. Fajlovak alku szerint drágábban is fizetnek. — Felhívjuk erre a délvidék lötenyésztőinek figyelmét.

Szerkesztőségi üzenetek.

L—r M—y urnak Ittvarnokon. Szíves értesítését köszönettel vettük.

Strasser Albert urnak Temesvárott. A kiállítási közleményeknek hazafias készsége adunk helyet.

T a K—y urnak Hertelendyfalva. Becses közreműködésére máskor is számítunk. A verset jövő számunkban adjuk.

NYILTÉR.

(Az e rovat alatt közöltéért nem vállal felelősséget a szerk.)

Cognac

Keglevich István gróf

Promontóri gyárából, mely minden bel- és külföldi kiállításon csakis a legmagasabb kitüntetést, a diszoklevelet nyerte, kiváló minősége következtében nem csupán élelmi szerül szolgál, hanem orvosi tekintélyek által emésztési hiányok, mell, tüdő stb. betegségek ellen ajánlva a legjobb hatással használtatik. — Eredeti palacktöltéseink mindenütt kaphatók. — *A Keglevich István gróf-féle Cognacgyár igazgatósága Bpsten.* (99-5)

VASUTÜGYEK.

Szabadalmazott osztrák-magyar államvasut-társaság.

Osztrák-magyar-román kötelék. Dijszabási pótlékoknak érvényesítése. 1891 április 1-én az osztrák-magyar-román köteléki dijszabás II. részéhez a XI. és III. részéhez a XII. és V. részéhez a VII. ik pótlék lép hatályba. E pótlékok által a vas és vasáru küldeményekre szóló 5. sz. kivételes dijszabás árucikkjegyzéke és különös határozmányai módosíthatnak, továbbá e kivételes dijszabás tételei részben hatályon kívül helyeztetnek. Ez által az említett kivételes dijszabás teljes hatályon kívül helyezésére vonatkozó hirdetmény részben módosíthatik.

Szab. osztrák-magyar államvasut-társaság egyuttal a többi részes igazgatóságok nevében is.

Német-osztrák-magyar tengeri kikötői kötelék forgalom. — Folyó évi április 1-vel a fentemlített köteléki dijszabás II. rész 4. füzetéhez az 1. sz. pótlék lép életbe. Ennek tartalma: 1. a 17. sz. kivételes dijszabásnak (ásványviz) tengeren tulra rendelt küldeményekre való alkalmazása esetén érvényes ellenőrzési határozmányok kiegészítése. 2. Szeded átmeneti és Temesvár Józsefváros átmeneti állomások felvétele. 3. Az 1. sz. kivételes dijszabás árunévjegyzékének megváltoztatása. Jelen pótlék példányai a részes vasutaknál vételezhetőek.

Szab. osztr.-magy. államvasut-társaság a részes vasutak nevében.

Helyi dijszabásunk II. rész 1. füzetéhez 1891. évi április hó 1-én életbe lép a II. pótlék mely által a földijszabásunk 1 csoportjában a társaságunk magyar és osztrák vonalai közötti forgalomra nézve foglalt díjtételek helyébe új díjtételek érvényesíttetnek. Ezen pótlék társaságunk igazgatóságánál megszerezhető lesz.

Helyi dijszabásunk II. rész 1a. füzetéhez folyó évi január 1-én kiadott IV. pótlékban a szered — bécsi viszonylatban az 1. külön dijszabás díjtétele folyó évi márczius hó 20-tól való érvénynyel 100 kgrmkénti 45 krra módosíthatik.

G A Z D A S Á G.

A »Torontál« melléklete.

Gazdatiszti értekezés.

A magyar gazdatiszti kongresszus rendezőbizottságának szives felhívása folytán a módosvidéki gazdatisztek f. hó 15-én előértekezletet tartottak a kongresszus tárgysorozatának megbeszélése — s a felletti véleményeik csoportosítása céljából.

A tekintélyes számban megjelentek egy 8 tagból álló bizottságot választottak, a mely az értekezlet véleményét és határozatait annak idején a kongresszuson képviselje.

Ezek kivonatilag a következők: Kértenék fel a magas kormány egy a gazdatiszt és földesur közti viszonyt szabályozó törvény hozatalára — az ipar- vagy cseléd-törvény mintájára; — állapítsák meg egyben a gazdatiszti kvalifikáció; álljanak be az ország összes gazdatiszti egyjétől egyig a már fenálló „a Magyarország területén foglalkozó gazdatisztek s erdészek segély- és nyugdíj egyletbe“, — a melynek kebelében azután alkottassék minél előbb a nyugdíj-intézmény; ezen nevezett egyesület képezné az egész ország központi egyletét, — a melynek segélyére állítatnának fel vidékekként fiókegyletek, ugynevezett gazdatiszti kamarák, a melyek a megye gazdasági felügyelője s a vidék bizonyos számú választott gazdatisztiiból alakítatnának meg; ezek képeznék azt a forumot, a hol ama vidék összes gazdatiszti ügyei összpontosulnának, ez lenne az illetékes hatóság, mely rövid uton döntene mindazon ügyekben, a melyek az alkotandó gazdatiszti törvény és nyugdíjintézményből származnának, — a helyközvetítés ügye is a kamarák dolgai közé tartozhatna.

Áttérve a részletekre, az előértekezlet véleménye: a gazdatiszti kvalifikációra nézve, hogy csak az tekinthető képzett gazdatisztnak s viselhetné a gazdatiszt címét, a ki gazdasági intézetet véggezve legalább három évi gyakorlatot felmutathat, vagy az olyan, a ki szakiskola nélkül ugyan, de hat évig önállóan gazdaságot vezetett; szükségesnek találná továbbá, hogy a gazdatiszt az általa elnyert gazdatiszti állásra, irásban adott s a megyei gazdasági felügyelő által láttamozott okmány által neveztesék ki; felmondási időül egy évet vélne felveendőnek, fél évi helyben maradás mellett; ha valaki tíz évig egy helyen szolgált s e helyét önhibáján kívül elhagyni kénytelen, szintugy a birtok bérbeadása vagy eladása esetére legalább két évi teljes fizetését méltányosnak tartaná végkielégítésnek.

A nyugdíjalap képzése s gyarapítása céljából szerény nézete az értekezletnek az volna, hogy mindenki, a ki a gazdatiszti kvalifikációval bír, — illetve a mint azt elnyerte — köteles a nyugdíjintézményre egyszerűsmindenkorra szóló belépési díját

50—100 frt magasságban lefizetni; — ebből, ennek kamatai, nemkülönben a megállapított tisztí évi járulékok, adakozások, alapítványok, esetleg bírságok, a melyek a mezőrendőrségi törvény áthágásaiból származnának s melyek idefordíthatására a nm. magy. kir. földművelésügyi minister ur az új mezőrendőri törvény beadása előtt megkeresendő volna képezetné a nyugdíjalap.

A nyugdíj minden tagra egyforma nagy legyen s ebbeli véleménye az értekezletnek volna, hogy az 600 frtot tenne ki, — a melyre 30 szolgálati év után mindenkinek joga volna azt élvezhetni; elhalálozás esetére az özvegy 200 frt évi nyugdíjt húzhatna, netáni újbóli férjhez menetelig, — az összes árva pedig szinte 200 frtot 16 éves korukig neveltetési pótlék címén.

Végre, hogy a gazdatiszti helyek utáni nagy kereslet nagyobb kínálattal ellensúlyoztatnák, nagyon üdvösnek találná az értekezlet, ha a magas kormány a gazdatiszti osztálylyal töltetné be az állam, alapítványi terjedelmes birtokok mindazon helyeit, melyeken a felügyelet, az ellenőrzés, vagy a számvitel a főteendő; — szintugy mondassék ki, hogy törvényszékek, biztosítási társulatok s bankoknál a gazdaságba vágó ügyek szakértői csak végzett gazdák lehessenek.

KÜLÖNFÉLÉK.

A gyümölcsészet és kertészet emelése tárgyában. Bethlen minister alábbi rendeletet bocsátotta ki a törvényhatóságokhoz: „Az országos gyümölcsészet és kertészet szakszerű vezetését életbe léptetni kívánván, Molnár Istvánt, a budapesti vinczelér iskola igazgatóját, mint ministeri biztost ezen ügyek szakszerű ellátásával egyidejűleg megbíztam. Ezen megbízás csak az első lépés azon munkaprogramm megvalósításához, a melyet a gyümölcsészet és kertészet emelése és a kertészeti termények hasznosítása tekintetében magam elé tűztem Minthogy pedig daczára a rendelkezéseimre álló szerény anyagi eszközöknek, még a f. év folyamán több irányban intézkedni szándékozom, felhívom a törvényhatóságot, hogy a nevezett megbízottamat, ezen kiküldetésében hazafias támogatásban részesítse. Budapest, 1891. évi február hó 3-án. Bethlen, s. k.

Hasznos és időszzerű munkára hirtet előfizetést Tarczali Dezső nyiregyházi könyvkereskedő, czime: „Szőlőmívelési ugarrendszer általában, de legfőképpen a homoktalajon.“ A mű szerzője Czapáry Albert műkertész, gazdasági író. Mint a felhívásból olvassuk, a mű három fejezetre oszlik: az első fejezetben értekezik szerző a levél sajátságairól általánosan és a szőlőlevél fejlődés kiváló fontosságú hivatásáról; a második fejezetben fejtegeti kimerítőleg a szőlőnövény természetét; míg a 3. fejezetben rátér a szőlő ugarrendszer szerinti való mívelés módjának szakszerű előadására; előadja ezen rendszernek már betelepített területeken való alkalmazásának könnyen kivihető módját, megvilágítja a termővessző vízszintes vonalon alól való lehajlításának a bő termés előidézésére vonatkozó nagyfontosságát; ismerteti az ezen rendszerrel alkalmazandó feltűnő egyszerűségű metszés módot; a szőlő zöld munkáját, trágyázását és végre értekezik a szüretre-

lésről. Mint a felhívásból kiveszszük, ez oly munkának ígérkezik, amelyet megszerezni minden szőlőbirtokosnak ajánlunk. A mű előfizetési ára 40 kr., tehát oly csekély, hogy azt bárki megszerezheti; bolti ára jóval magasabb leend. Az előfizetési összeg fenti könyvkereskedés címére küldendő be.

Hol és milyen magot vegyünk? Ez a kérdés, mely a vetés idejének közeledtével minden tavasszal újra meg újra felmerül, nem kis gondot okoz azoknak a gazdáknak és kertészeknek, akik ocsut vetni és gazt aratni nem akarnak. Tudjuk, hogy szivesen veszik ilyenkor a jó tanácsot, ha megbízható oldalról kapják. Hát mi nagyon is szivesen és meggyőződésből felhívjuk a gazda és kertészközönség figyelmét egy ilyen megbízható tanácsadóra, minden irányban való tájékoztatóra, midőn tudatjuk, hogy Mauthner Ödön budapesti magkereskedő legújabb nagy árjegyzéke megjelent. Ebben megtalálja azt, a mire szüksége van, de nem egyszerűen a neveket felsorolva, — hanem éppen azért nevezhetjük tanácsadónak — mert minden növényfajnak megtalálja benne rövid ismertetését, tenyésztési módját s azt, hogy milyen talajban, milyen viszonyok közt és milyen mívelési mód mellett tenyészik legbiztosabban? E legújabb árjegyzék is, mely 160 nagy negyedrétd oldallal gazdagon illusztrálva jelent meg és kívánatra ingyen és bérmentve küldetik meg, azt mutatja, hogy a rendkívül lelkiismeretes magyar czég tulajdonosa valóban sem fáradtságot, sem áldozatot nem kimél, a midőn a gazdaközönség érdekeit szolgálhatja s azért ujjolag melegen ajánljuk szives figyelembe.

Egy népszerű. A „Moll-féle francia borsesz és só“ által a betegeknek egy ép oly gyógyhatásu, mint olesó szer nyújtatik köszvényes és csúzos bántalmaknál, sebeknél és daganatoknál. Egy üveg ára utasítással együtt 90 kr. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész s cs. és kir. ulv. szállító által. Bécs, I. Tuchlauben 9. sz. A vidéki gyógyszerárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll-féle készítmény kéréndő az ő gyári jelvényével és aláírásával. 2

Felelős szerkesztő: Lauka Gusztáv.
Főmunkatárs: Kp. Kovács László.

Hirdetések.

Hirdetmény.

A n.-kikindai tek. kir. törvényszék mint telek-nyvi hatóság 1886. évi 20038. szám. 1890. évi 10234. és 16334. számú végzése valamint Torontálmege t. közigazgatási bizottságnak 1891. é. 1032-3172 sz. határozata folytán ezennel közhírré tétetik, hogy Basahid község mint erkölcsi testület tulajdonához tartozó a basahidi 334 és 674. sz. tjkvben foglalt és a földadó törzskönyv szerint „Budzsák“ dülöben 1739., 1741. hr. sz. 47 hold 1242 négyezögöl és 26 hold 1467 öl, „Szegedin“ dülöben 2359-1. hr. sz. 45 hold. 144 négyezögöl, „Izlaz“ dülöben 5529, 5539, 5530. és 5534. hr. sz. 689 hold 1391 négyezögöl, 181 hold 406 négyezögöl, 114 hold 834 négyezögöl és 194 hold 566 négyezögöl, összesen 1300 hold 620 négyezögöl legelőn 1892. évi márczius hó végéig terjedő időre a legeltetési jog folyó évi ápril hó 7-ik napján d. e. 10 órakor a helyszínen nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek következő fizetési feltételek mellett bérbe adni fog.

Az árverés alkalmával 1000 frt bánatpénz készpénzben vagy ovadékképes papírokban a zárgondnok kezéhez leteendő.

A haszonbéri összeg az árverés napjától számított 8 nap alatt a n.-kikindai m. k. adóhivatalnál befizetendő. Más helyen teljesített befizetés érvénytelen. A fizetési határidő elmulasztása esetében bérlő a letett bánatpénzt elveszti és a bértárgy a bérlő veszélyére és kárára újból bérbe adatik.

Haszonbérő köteles a haszonbéri jogügylet után járó közveitlen illetéket egyedül fizetni.

N.-Beeskereken, 1891. évi márczius hó 20-án.

(133—21)

A zárgondnok.

140 holdnyi pusztámat,

első rendű legelő, mely árvíznek nincs kitéve, holdját 8 frt 50 krért bérbeadom. — Bérlők 3, illetőleg 5 évre előnyben részesülnek.

Kleszky János,
gyógyszerész Tor.-Szécsány.

(90—5)

1629. sz. I. 1891.

(126—3.1)

Pályázati hirdetés.

Torontálvármegye tbecsei járásába kebeleztetett Karlova községében megüresedett segédjegyzői állásra, mely 500 frt fizetés, szabad lakás és 100 frt utiátalánnyal van javadalmazva, ezenel pályázat nyitattik.

Ezen állásra pályázni óhajtok felhivatnak, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket f. évi április hó 5-ig alólírottán benyujtsák.

A választás f. évi április hó 6-án, reggeli 9 órakor fog Karlova község-házánál megejtetni.

Török-Becse, 1891 márcz. 10.

Gróf Bethlen Miklós, főszolgabíró.

1065. szám kig.

(127—3.1)

Pályázati hirdetés.

Torontálvármegye Offszenicza községében a leköszönés folytán üresedésbe jött jegyzői állásra, — mely 512 frt évi fizetés, természetbeni lakás és kert, 161 frt uti, napidíj, ujonczozási és világítási általány, 25 köbméter fa és a magán munkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjakkal van javadalmazva, — ezenel pályázatot nyitok.

A választás Offszenicza község-házánál 1891. évi április hó 8. napjának, d. e. 10 órájkor fog megejtetni.

Felhivom mindazokat, kik ezen állásra pályázni óhajtanak, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket f. évi április hó 7-ig hozzám terjesszék be.

Bánlak, 1891 márcz. 17.

Botka Béla, főszolgabíró.

116. sz. 1891.

(130—2.1)

Hirdetés.

A nm. magy. kir. kereskedelemügyi ministerium 1887 febr. 1-én 4720. sz. alatt kelt kegyes rendelete szerint a husvéti kenyér (máczesz) készítésének és forgalomba hozatalának joga a hitközség által kezeltetik, mely egyuttal fel van jogositva, kész husvéti kenyérnek a területére való behozatalát is tilalmazni, a beszállított mennyiséget elkobozni és e körül a hatóság támogatását is igénybe venni.

A midőn ezen m. ministeri rendeletet köztudomásra hozzuk, tudatjuk egyszersmind a n. é. közönséggel, hogy itt helyben csakis Kanizsa Márton, helybeli sütő lett az alulírt előjáróság által feljogosítva, az ez évre szükséges husvéti kenyereket (máczesz) elkészíteni és áruba bocsájtani; máshonnan — még saját használatra is — becsempészett készítmény elfogkoboztatni.

Nagy-Becskerek, 1891 márczius 20.

Az izrael. hitközség előjárósága:

Löffler Ionás,
hitk. titkár.

Schwarcz Mihály,
hitk. elnök.

Legjobb minőségű

gyapju- és gabonaszák

nagy választékban olcsó áron kapható

Schnitzler Lipótnál

(128-3.1)

Nagy-Becskereken.

637. sz. tkvi 1891.

(132—1.1)

Árverési hirdetés.

A nagybecskereki kir. tvszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Sparioszu Iliá kistoráki lakos végrehajtónak Bálós Györgye kistoráki lakos végrehajtást szenvedő elleni 56 frt tökekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a végrehajtást szenvedő kérelmére az árverési vevő Sparioszu Iliá giladi lakosnak kára és veszélyére az 1881: 60. tez. 185-ik §-a értelmében az árverést elrendelte.

Ennek folytán az 1881: LX. tez. 156-ik §-ának figyelembe vételével a végrehajtáson kívül álló Balos Juon és Kécsi Tivadar jutalékára is a nbecskereki kir. törvényszék kerületében lévő Kis-Torák községi 169. sz. tjkönyvben 279. és 280.-a hr. 1090. össz. sz. ház, beltelek 437 forint és az ugyanott 1141.-a hr. szám a. 400 □ ölnyi pótkert 46 frt kikialtási árban 1891. évi április hó 3-ik napján, d. e. 10 órakor ezen kir. törvényszék tkvi helyiségében és K.-Torák község-házánál megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni.

1. Ha a kikialtási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitűzött birtok szükség esetén a kikialtási áron alul is el lesz adandó.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikialtási árának 10 százalékát vagyis 43 forint 70 krajczár s 4 forint 60 krajczárt készpénzben vagy az 1881-ik évi LX. tezik 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyi ministeri rendelet 8. §-ában jelölt óvadék-képes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. évi LX. tez. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított előmervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatali órák alatt ezen kir. tszék tkvi irattárában s K.-Torák község-házánál megtekinthetők.

Kelt N.-Becskereken, a kir. tszék mint tkvi hatóságnál 1891. évi jan. 24. napján. — Kiss Sándor, egyes bíró.

1096. sz. 1891.

(129—2.1)

Haszonbéri árverési hirdetés visszavonás.

Közhírré tétetik, miszerint a pancsovai m. kir. jószágigazgatóság által f. évi jan. 23-án 76. sz. a. kibocsátott árverési hirdetésben a csentai mali és veliki kulpin 1465 hold 589 □ öles terület bérbeadása iránt f. évi április 15-ére kitűzött árverés a nm. földművelésügyi ministerium f. évi 5906. sz. reudelete folytán függőben tartandó és tehát nem fog megtartatni.

Pancsova, 1891 márcz. 12. M. kir. jószágigazgatóság. Utánnomás nem díjaztatik.

Nincs többé szürke haj.

Radda Frigyes „Hajregulatora“ a megöszült hajak eredeti színét megint helyre állítja. Ezen a legártatlanabb anyagokból készült szer, sem a bőrt, sem a fehéreműt nem festi, s már néhány napi használat után a legmeglepőbb eredményt mutatja.

Egy nagy palack ára 1 forint a kis palacké 50 kr. Postaküldeményeknél a csomagolásért 20 kr. számítottatik. (123—12.1)

Főraktár: Radda Frigyes gyógytára az „Angyalhoz“ Pancsován; de kapható egyuttal minden nagyobb más gyógytárban is Délmagyarországon.

910. sz. kig. 1891.

(121—3.1)

Pályázati hirdetés.

A nyugdíjazás folytán üresedésbe jött szerbpárdányi községi jegyzői állomásnak, — melylyel 197 forint 50 kr. készpénzfizetés s természetben járuló 4 öl kemény tűzifa és annak ingyenes szállítása, 40 pozsonyi mérő tiszta buza, 6 mezei boglya széna, 6 öl szalma, 2 hold földnek haszonélvezete, 3 darab marhának tartása és szabad legeltetése, a község-házánál 4 szobából, konyhából, éléskamarából, szénaszinből, egész padlásból álló lakás, továbbá a fél házi kertnek és egyharmad rész udvarnak használata, 40 forint utiátalány és a szabályrendeletileg megállapított munka- és napidíjak vannak egybekötve, betöltésére pályázat nyitattik, — és felhivatnak mindazon egyének, kik az 1883: I. tez. 6. §-ában körülírt minősítvénnyel bírnak és a magyar, német és szerb nyelvben jártasak, hogy a f. évi április 15-én, d. e. 9 órakor Szerb-Párdány közég-házánál megejtendő választást megelőző napig kellőleg felszerelt folyamodványukat alólírt főszolgabírói hivatalhoz benyujtsák, mert a későbbben érkezettek tekintetbe vétetni nem fognak.

Párdány, 1891 márcz. 7. — Torontál-megye párdányi főszolgabírói hivatala.

2079. sz. kig 1891.

(131—2.1)

Pályázati hirdetés.

A Csenta községében megüresedett 300 frt évi fizetés és 60 frt lakbér illetmény-nyel összekötött községi irnoki valamint az ideiglenesen 3 évre 300 frt évi fizetéssel rendszeresített dijnoki állásra ezenel pályázat nyitattik.

Felhivatnak mindazok a kik ezen állások egyikét elnyerni óhajtják, hogy elméleti képzettségüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló bizonyítványaikkal felszerelt kérvényüket az antalfalvai szolgabírói hivatalhoz küldjék be.

A választás f. évi április hó 10-ikén fog Csenta községében megejtetni

Antalfalva, 1891. évi márczius hó 12-én.

Hegedűs Miklós, főszolgabíró.

1122. szám.

(125—3.2)

Pályázati hirdetés.

Magyar Szent-Mihály községben üresedésbe jött jegyzői állásnak választás utján betöltésére határidőül folyó évi április hó 11-ének, d. e. 10 órája Magyar Szt-Mihály község-házánál kitűzetik.

A fizetés készpénzben 510 frt, közgyámi fizetés 50 forint, mint községi adóvégrehajtói díjatalány fejében 40 frt, a magán munkálatokra nézve a megye tettes bizottsága által 1889 április 8-án 372.7242. ex 1889. sz. alatt helyben hagyott községi szabályrendeletben foglalt díjak, továbbá szabad lakás, 300 □ öl kert használata.

Mindazok, kik pályázni óhajtanak, felhivatnak, hogy a jegyzői szigorlati bizonylattal felszerelt folyamodványukat a választást megelőző napig alólírottán benyujtsák.

Nagy-Becskerek, 1891 márcz. 17.

Bakalovich Agost, főszolgabíró.

14908. sz. tkvi 1890.

(124—1.1)

Arverési hirdetményi kivonat.

A nagybecskereki kir. tvszék mint tlkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Winkler testvérek szegedi bejegyzett cég vhajtatonak, Fischer Gusztávné Nina adai lakosné vhajtást szenvedő elleni 1500 frt tökekövetelés és járul iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. tszék kerületében levő, Aracs községi 520. sz. tljvben A. I. 1. sor 592. r. és 506. öi. sz. ház és udvar, az 1881: LX. tez. 156. § d) pontja értelmében tehát a vhajtáson kívül álló Frankl Simon és Frankl Sándor, gyermekei Olga, Janka és Ernő jutaléka is 449 forint, — ugyanazon tljvben A. IV. 1—4. sor 2330, 2756, 4471, 5221. hr. szám a. foglalt fél urb. telek felének egyharmad része 496 frt, — az aracsi 444. sz. tljvben A. I. 1. sor 486. r. 416. házs. ház és udvar, jelenleg üres házhely az 1881: LX. tez. 156. § d) pontja értelmében, tehát a vhajtáson kívül álló Frankl Simon és Frankl Sándor gyermekei Olga, Janka s Ernő jutaléka 8 forint 50 kr., — végre az aracsi 2274. sz. tljvben A. I. 1—3. sor 1993, 3024. és 5435. hr. sz. alatt foglalt urb. föld egyharmad része 729 forint kikiáltási árban 1891 ápril 15. napjának, d. e. 10 órakor, Aracs község-házánál megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni.

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne, az ár verésre kitűzött birtok szükség esetén a kikiáltási áron alul is el lesz adandó.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10 százalékát, vagyis 44 frt 90 krt, 49 frt 60 krt, 85 krt és 72 frt 90 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. tez. 42. § ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi november 1-én 3333. sz. alatt kelt magyar kir. igazságügyi ministeri rendelet 8-ik §-ában jelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881: LX. tez. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatali órák alatt ezen kir. tvszék tlkönyvi irattárában és Aracs község-elöljáróságánál megtekinthetők.

Kelt a nagybecskereki kir. tvszék telekkönyvi hatóságánál 1890 nov. 14. — Kis Sándor, egyes bíró.

Mindennemű

gazdasági, virág- és főzelék-magvakat

ajánl (118-3 2)

jótállva a legjobb minőségért

Deutsch Zsiga

mű- és kereskedelmi magkereskedése Nagy-Becskereken.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

MARIACZELLI

gyomorsepppek

készítve BRADY C. vértelvényhez címzett gyógyszerárúháza Krenszierben, Marva szág. Elismert különösítő gyomorerősítő és elevenítő hatóanyagú gyógyszerkészítmények a azok esetében. Csek a m. l. k. k. védőjeggyel és aláírás al ellátott készítmények. Egy üveg ára 10 kr., nagy üveg kétszeres, 70 kr. Az alkotó részek nyilvánosságára vannak hozva. Gyógyszerárúháza Krenszierben.

HIRDETÉSEK

e lap kiadóhivatalában
Hunyady-utca 10. sz. alatt
felvétetnek.

Cognac!

A párisi világkiállításon a nagy arany éremmel kitüntetve

Salignac & Társa-tól

Cognacban,

betéti társaság részvényekre 4 000,000 frk. részvénytőkével.

Raktár helyben:

(80—5.5)

Zimmerer Antalnál, Hunyady-(10-)utca.

Főraktár az osztrák-magyar monarchiában Mendl H. & Co., Bécs, I. Schottenring 32, thea. rum és cognac beviteli kereskedése.

A nagy-szebeni földhitelintézet ad jelzálogkölcsonöket

ház- és földtulajdonosoknak úgy a városban mint a vidéken levő ingatlanokra, ezeknek megbecsült értékük fele részéig és 100 zal osztható összegekben és pedig:

1. Az intézet által felmondhatlan kölcsönöket törlesztésre, melyek a kamatokon és bezárólag a jutalékon kívül még azon tőketörlesztést is magában foglalják, melyek a kölcsön tartamidejének megfelelnek:

a) 2000 frtnyi legesekélyebb összegekben 5¹/₁₀%-ra, bezárólag a jutalékkal, 76 félévi 3 frt 25 krnyi részlettörlesztés mellett vagy a jelzálog minősége szerint;

b) 1000 frtnyi legesekélyebb összegekben 6¹/₁₀%-ra bezárólag a jutalékkal, 61 félévi 3 frt 75 krnyi részlettörlesztés mellett minden 100 frt kölcsönért.

2. Felmondható kölcsönöket 300 frttól egész 1900 frtig 6¹/₁₀%-ra, kamat és jutalékkal együtt, 35 félévi 4 frt 75 krnyi részlettörlesztés mellett minden 100 frt kölcsönért.

A kölcsönök készpénzben fizettetnek ki, és a kölcsönvevőnek szabadságában áll, tartozását a meghatározott törlesztési idő előtt vagy egészben vagy részben visszafizethetni.

A kölcsönök közvetítését

Kadelsburger L.

I. nagy-becskereki váltó- és bizományi üzlete

Nagy-Becskereken vállalja el.

(6—30.5)

SCHLICK-félevasöntöde és gepgyár
részvénytársaság
BUDAPESTEN.

Gyár és irodák:

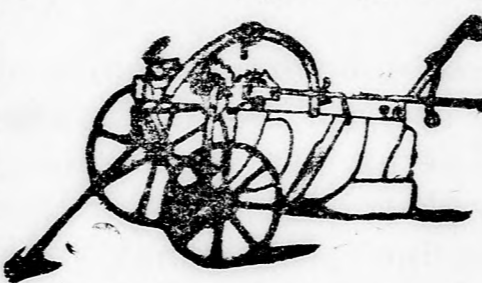
VI. külső Váci-ut 1696-99.

Városi iroda és raktár:

VI. Podmaniczky-utca 14.

(100-24.3)

Ajánlja kitűnő és szilárd szerkezetű

gőz- és járganyecseplő-készületeités számos első
díjakkal kitüntetett

szab. SCHLICK-féle 2- és 3-vasu ekéit és szab. melyítő ekéit, eredeti SCHLICK és VIDATS-féle egyvasu ekéit. — talajmívelő eszközeit, boronáit és rögtörő hengereit, valamint

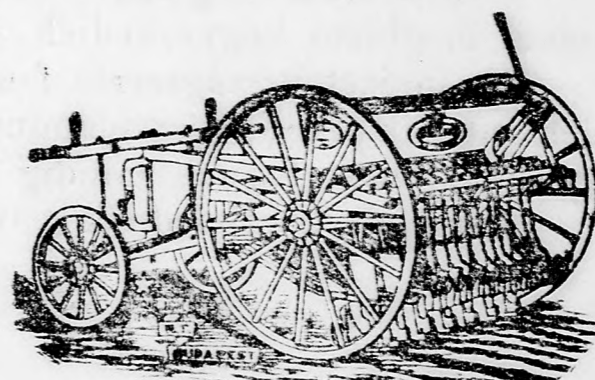
Schlick-féle szab. „Kaladás” sorbavetőgépeit.

Készletben vannak továbbá: gabonatisztító rosták (BAKER és VIDATS-rendszer), takarmánykészítő gépek, tengeri morzsolók és darálók, szab. Jókay-féle „Hungária” darálógépek erőhajtásra, őrlőmalmok és olajmalomberendezések, eredeti amerikai kévekötő és marokrakó aratógépek és fűkaszalógépek, szállítható mezei vasutak stb.

Előnyös fizetési feltételek.

Legjútányosabb árak.

Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

780. sz. ki. 1891.

(108—3.3)

Pályázati hirdetés.

Torontálvármegye zombolyai járásba kebeleztet Szerb-Czernya községében elhalálozás folytán üresedésbe jött jegyzői állás betöltésére pályázat nyitattik.

Ezen állás következő évi javadalmazással van összekötve:

a) fizetés készpénzben 560 frt,
b) természetbeni lakás udvar és kerttel,

c) fűtőanyag természetben,
d) 763 □ ölnyi kert élvezete,
e) hivatalos utazásnál ingyen fuvar,
f) napidíj s uti átalány a járásban lévő utakért, az ujonczozási ut be nem számítva. 50 frt,

g) irodaátalány (irodai szükséglet beszerzésére) 100 frt,

h) napidíj járáson kívüli utakért 3 frt s vasuton a II. hajón I. oszt. jegy megtérítése; végre

i) a szabályrendeletileg megállapított munkadíjak élvezete.

A választás folyó évi április hó 2-án, d. e. 10 órakor Szerb Czernya községében fog megtartani.

Felhívom pályázni öhajtókat, miszerint az 1883. évi I. tcz. 6. §-a, illetve 1886. évi XXII. tcz. 74. § a értelmében felszerelt kérvényeiket 1891. évi április 1-ének, déli 12 órájáig annál inkább adják be alulirothoz, mert később beérkezett kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Zsombolya, 1891 február 27.

Bielek Antal, főszolgabíró.

831. sz. kig. 1891.

(117 - 3.2)

Pályázati hirdetés.

Eltávozás folytán üresedésbe jött tamásfalvi körszülészeti állomás betöltése végett a pályázat ezennel kiiratik.

Ezen állomással 60 frt évi fizetés és minden szülészeti segélykezelés 1 frt díjazás van egybekötve azzal, hogy a szegényeknél díjtalanul köteles segédkezni.

Pályázni szándékozók felhivatnak, miszerint az 1876. évi XIV. tczikk 50. § ában előrt okmányokkal ellátott kérvényeiket f. évi ápril 14-ig ezen főszolgabíróhoz terjesszék be.

A választás Tamásfalva községében ugyanazon évi ápril 15-én, d. e. 10 órakor fog megtartani.

Csene, 1891 márczius 10.

Dr. Dellimanics, főszolgabíró.

Tavaszi
gyógyítás

Nyári
gyógyítás

Őszi
gyógyítás

Téli
gyógyítás.

Legjobb
bedörzsölő
szer

köszvény
csúsz

és minden
meghűlési
betegségek
ellen.

Nagy-Becskereken kapható Kellner József, Kovács Sándor és Moczkovcsák Dezső gyógyszer. uraknál.

MOLL SEIDLITZ POR

Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és altesthajók, gyomorgörcs, gyomorégés, nyálka, székrekedés, májhajók, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségeknek. — Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt. — Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszerüzeteiben. MOLL A. gyógyszerész, es. és kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9. — Szétküldés naponta utánvét mellett. Két doboznál kevesebb nem küldetik. (8-48.10)

Elismerés MOLL A. urak Bécsben.

Ülő foglalkozásomnál az ön Moll-féle Seidlitzporai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra és szívvelyes „Isten fizesse meg”-et mondok érte; ezek a gyomrot jóvá és főt könnyűvé teszik.

Tisztelettel Steinko P. J. lelkész Honnetschlagban.

MOLL FELE FRANCIA BORSZESZ ES SÓ

mindennemű testfájóknak és bémulásoknak; burogatás alakjában minden sévelés és sebnél, dagasztás, gyulladásoknál. Belsőleg vízzel vegyítve hirtelen rossz lét, hányás, kolika és hasmenésnek. — Egy üveg ára használati utasítással 90 kr. — Raktárak az ország minden nevezetes gyógyszerüzeteiben és anyagkereskedéseiben. — MOLL A. gyógyszerész, es. és kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9. — Szétküldés naponta utánvéttel. — Két üvegnél kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. gyógyszerész urak Bécsben.

Kitűnő Moll-féle francia borszesz és sója vidékemen nagyszerűen működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segítségére készletet öhajtok tartani magamnál.

Mély tisztelettel Hornof, lelkész Micholupban.

Foncière, Pesti biztosító-intézet.

Teljesen befizetett részvénytőke 2.000.000 forint,
Tartalékok és évi díjbevételek 8.000.000 forint,
Összes biztosítékek 10.000.000 forint.

T. cz.

Budapest, 1891 márczius hóban.

Van szerencsénk t. czimmet ezennel tisztelettel értesíteni, miszerint hosszú évek során át volt nagybecskereki főügynökünk, tek. **Menczer Lipót** ur, eme állásától visszalépett s hogy sikerült tek. **Oldal Antal**, takarékpénztári igazgató urat, f. hó 1-től kezdődőleg a nevezett főügynökségünk képviselőjének elvállalására megnyernünk. Azon kérelemmel, miszerint ezen változásról tudomást venni s intézetünk irányában eddig tanusi o tigen becses bizalmát — melyért őszinte köszönetünket fejezzük ki — ezentul is részünkre megtartani sziveskedjék, becses figyelmébe ajánljuk az alábbi körlevél tartalmát.

Hazaifitui tisztelettel

Foncière, Pesti biztosító-intézet:
Kochmeister. Schön.

A Foncière, Pesti biztosító-intézet nagybecskereki főügynöksége.

T. cz.

Nagy-Becskerek, 1891 márczius hó.

A Foncière, Pesti biztosító-intézet részéről kibocsátott fentebbi körlevelére vonatkozva van szerencsém becses tudomására hozni, hogy a nevezett intézet helybeli főügynökségének kötvénykiállítási joggal kibővített képviselőjét átvettem s ígérem, hogy azon leszek, miszerint a t. cz. közönségnek nemcsak jogos, de méltányos igényeinek is az előhaladott korszak követelményeihez mérten megfelelhessenek.

Kérem ennél fogva t. czimmet, miszerint az intézet és annak eddig volt főügynöksége iránt tanusított becses bizalmát részemre tovább fentartani és azt előforduló alkalommal

tűz-, jég-, szállítmány-, élet- és baleset-biztosítási

ügyleteivel megbizni kegyeskedjék.

Az intézet országszerte fenálló jó híre biztosítékot nyújt t. czimnek az iránt, hogy ugy a díjak s egyéb feltételek megállapításában, valamint az előforduló káresetek rendezésében a t. cz. közönségre nézve lehető legméltányosabb elvek fognak mindig követeteni.

Magamat t. czimmednek szives hajlamába ajánlva, maradok

(115—3.2)

teljes tisztelettel

Oldal Antal,
a Foncière, Pesti biztosító-intézet nagybecskereki főügynöke.

Nyomatott a kiadó Pleitz Fer. Pálnál Nagy-Becskereken.